

- 10 A quo olim annus apud Hispanos incipiebat.
- 11 Hodie omnes eodem modo annos Christi computant.
- 12 Anni Christi numerantur ab anno trigesimo Erae Caesaris.
- 13 De verbo Era.
- 14 Era Christi quando in Hispania recepta est.
- 15 De computatione anni quoad fructuum divisionem, remissive.
- 16 Indictio, unde dicta. Et quod annis constet.
- 17 Quando cepit usus indictiois, ad temporis computationem.
- 18 Triplex indictiois usus.
- 19 Quae desiderantur in instrumenti confectioe regulariter ut valeat, remissive.

DE Chronologia, sive ratione temporum, tractant Genebrand in *chronographia*, Jacob. Gualter in *tabula chronograph.* Parlador. *rer. quotidian.* l. 2. c. 20. a. n. 1. Philipp. Bergomas, in *supplement. chron.* l. 8. Cevall. in *prae. 2. tom. 4. n. 21.* Vener. in *enchiridio tempor.* Barboi. in *collectan. ad c. inter dilectos*, n. 28. de *fid. instrum.* Petr. Mexia in *Sylva*, part. 3. c. 2. Marian. in *chronic. Hispan.* l. 3. c. 24. Gregor. Lop. in *proem. Partitar. gloss. 23. cum sequentib.* Dionysi Petavius, in *rationario tempor.* Onufrius in *fastis*, Caecilius Rhodiginus lib. 10. c. 2. de *Era*, Ant. Gom. in *chronic. canon. & fastis*.

Docet, quomodo Graeci, Arabes, Turcae, Judaei, & Aegyptii suos annos computabant, & a quo anni nostri tempore incipiebant, Petavius, lib. 1. c. 5. 6.

Ad Num. 1.

3 Graecorum Olympiades, secundum computationem Petavii (quem sumus sequuturi, quoniam sedulus temporum ratione observat) initium habuerunt anno ab Orbe condito 3208. tempore aetivo sub ipsum solstitium singulae quadriennium continebant, & unusquisque annus constabat eisdem ferè diebus, ac nostris; dictae sunt ita ab Olympicis ludis, quos celeberrime peragi instituit Hercules in Jovis honore juxta Olympiam urbem in Peloponensi regione, & a loco, ubi celebrabantur, nomen acceperunt; ac quoniam quinto quoque anno ineunte repetebantur, tempus illud, quod inter utraque ludorem celebratam labebatur, *Olympias* fuit vocatum; & a quo hi ludi inventi aut instaurati sunt, ceperunt Graeci temporum rationem computare, Petavi. d. l. 1. c. cap. 10. & lib. 3. c. 7. & de *doctrin. tempor.* l. 9. c. 37. *consequent.* Gualter *Quarto secul.* pag. 277. ubi docet, eam computandi consuetudinem a Constantino Magno sublatam fuisse anno Christi 312, quo *indictionum* supputationem introduxit.

4 Hebraei tempora computabant a diluvio universalis, Gregor. Lop. *supr. gloss.* 14. Joan. de Platea in *rubric. C. de indict.* l. 10. Quod accidit post Mundi creationem anno 1656. mense secundo, die decimo septimo, quo primum pluere coepit, nec cessatum est usque ad totius Orbis inundationem, Genes. c. 7. Petavi. in *ration. lib. 2. c. 2. vers. Ultim.* Greg. Lop. *dict. gloss.* 23. Ant. Conti. in *chronic.* Qui quidem dies responderet vigesimo-quinto nostri Novembris, inundatioque duravit usque ad diem quintum, Decembris anni sequentis, quo Noë cum suis prodiit ex Arca, Petavi. *ubi proximè.*

6 *sexta Olympiadis*, hoc est, vigesimo tertio anno post Olympiadum initium, die vigesima prima Aprilis, qua primus lapis ad aedificandam eam jactus est. Consules vero creati sunt anno ducentesimo quinto ab Urbe condita: Petavi. in *rationar.* l. 4.

c. 5. in princip. a fine Ant. Cont. in *fastis* Tuno anno discrepat, ubi asserit anno 244. fuisse creatos primos Consules. Luc. Jun. Brut. & Luc. Tarquini. Collatin. Lucretiae maritum.

Annum, quo utimur, duodecim mensium constantem 365. diebus & sex horis Julius Caesar invenit anno ab Urbe condita 709. & ab eo Julianus nuncupatur ad differentiam anni tropici, in quo cursus Solis exactè observatur, & lunaris quibus non omnino adaequatur, sed aliquantulum excedit, Petavi. d. l. 1. 2. & lib. 5. c. 18. *vers. Anno itaque.*

Aliis opinionibus omissis, Christus Dominus natus est anno 3984. a creatione Orbis ab Olympiadum inventionem 777. ab Urbe condita 754. a tempore Julii Caesaris 46. Petavi. in *ration. l. 2. c. 10. in fine*, & lib. 6. c. 1. *Consulib. C. Caes. Octavian. Aug. & Marc. Plant. Silvano; Ant. Cont. sup.*

Apud Hispanos post relictam Caesaris Erae, annus inchoabatur a die ipso Dominicae Nativitatis, quae ut relinqueretur, constitutum esse à Rege Joanne I. anno Christi 1383. Molin. de *primogen. lib. 3. c. 11. n. 18.* Vener. *sup. in princip.* Greg. Lop. in *l. 5. 4. gloss. 3. tit. 18. p. 3.* Parlador. *rer. quotidianar. dict. c. 20. n. 3. cum seqq.* Escob. *ration. in lib. 2. comput. 21.* Sed jam annus incipit à Kalend. s. Januarii ut etiam quondam observabatur ante dictam constitutionem Regis Joannis; cum tempora juxta Erae Caesaris computabantur ab Hispanis, nam anni Juliani prima die Januarii inchoantur, Petavi. d. lib. 5. c. 18. *in fine.*

Ad Num. 2.

Hoc dubium hodie cessat, siquidem annos Christi omnes eodem modo computamus, atque ita à Kalendis Januarii anni currentis usque ad ultimum diem Decembris inclusive nullus negat, esse annum Christi 1658. Petavi. d. lib. 1. c. 4. *vers. in Era Christiana.*

Ad Num. 3.

Inter omnes convenit, annos Christi coepisse numerari post trigesimum octavum Erae Caesaris, ut testantur, quos laudavimus nuper n. 10. Ideo autem Hispani ab eo tempore *Eram* Caesaris receperunt, & non antea, quoniam tunc à Senatu sunt confirmata facta ab Augusto, maxime Imperii divisio cum Antonio conventa, Petavi. *dict. c. 18. in fine.*

De verbo, *Era*, varia dixerunt Parlador. Escob. 13. Petr. Mexia, Greg. Lop. *ubi sub.* Hieronym. in *commentar. de las Republicas p. 2. lib. 9. c. 6.* Sed illud magis placet, quod D. Covarr. in *presenti* tradit ultimo, & sequitur, ac explicat apertius Marian. d. c. 24. nempe *Era* à Latinis usurpati pro pecuniae, temporis, aut alterius cujusque rei computatione, aut numero, à quibus Hispani verbum illud acceperunt ad rationem temporum demonstrandam; atque ita idem est dicere, est dicere, anno millesimo *Erae Caesaris* ac, *hic est annus millesimus secundum computationem, quae habuit initium à tempore Caesaris; sic in proemio Partitarum, col. 4.* Rex Alphonsus loquitur, ibi: *Que començo, quando andava la Era de Adan en 5021. annos Hebraicos.* Hoc est, *Quando conforme à la quinta del tiempo de Adan, era el anno de 5021. segun les Hebreos.* Ubi ipse Mariana advertit; verbum, *Era*, sine diptongo scribendum, quia non ab *ere* originem ducit.

Meminimus supra hujus constitutionis Regis Joannis Primi, de qua omnes Hispani DD. allegati, & Mariana l. 18. c. 6. Sed antea Aragoniae regnum *Eram Christi* admiserat anno 1358. jussu Regis Petri quarti, qui *Ceremoniosus* cognominabatur, Marian. l. 17. c. 2. Tandem Portugalliae Rex Joannes Primus

AD CAPUT XIII.

De Oratione indefinita, & utrum equipolentat universalis.

SUMMARIUM.

Primus idem sequutus exemplum, similiter statuit anno 1415. Marian. lib. 20. c. 7.

15 Quomodo autem annus computetur, quoad divisionem fructuum inter haeredes defuncti, & successorem circa majoratum, beneficium, & similia, tradunt Parlador. Escob. Molin *ubi supr.* Gutierrez. canon. q. lib. 1. c. 33.

Ad Num. 4.

16 Unaquaque Indictio quindecim annos continet, quae in triplex lustrum dividebatur, quod nomen Indictionibus convenit; quia *indicare*, est publica autoritate tributum populo imponere; & à quo tempore impositio, sive indictio facta est, ratio annorum habetur; & quia ea tributi impositio 15. quoque anno repetebatur, inde est, quod Indictio quindecim constet annis, Gualter. d. p. 277. & 270. Otalor. de *nobilitat. p. 1. c. 2. num. 20. 22.* Garcia Toletan. in *Lucerna rubricar. trium libric. de indict.* a. n. 6. Calepin. *verb. Indict.* Bubo. in *collect. ad c. inter dilect.* n. 28. de *fid. instrum.* Ciacon. in *Isagoge vit. Pontif. c. de indictio.* Marian. lib. 4. c. 16. Petavi. lib. 7. c. 1. *vers. Fin Calvin. in lexicon. juris, verb. Indictio.*

Ad Num. 5.

17 Dubium est, à quo secundum Indictiones tempora computari ceperunt; Aliqui volunt, ab Augusto inductum fuisse ante Domini nativitatem, ut D. Covarr. docet in *presenti*. Alii Constantino Magno id tribuunt, ut testatur Petavius *ubi proximè*; & certius videtur, impositionem tributi sub ea forma Indictionum ab Augusto introductam; at quod secundum eas anni numerarentur, Constantinum primum constituisse anno Domini 312. Gualter. *sup. dict.* pag. 277.

Ad Num. 6.

18 Indictionum usus triplex reperitur, nam Indictio vel incipit à Kalendis Septembribus, quae *Constantinopolitana* dicitur, vel à Kalendis Octobris, & haec *Caesarea* nuncupatur; aut à Kalendis Januarii, quae *Romana* appellatur: atque ista utuntur Romani Pontifices in diplomatum suorum expeditione, Petavi. *ibidem*; & licet instituerit Indictionum usum, dicto anno Christi 312. Constantinus, eum approbavit Ecclesia in Concilio Nicæno anno 325. Marian. *dict. lib. 4. c. 16.* Calepin. *ubi supr.* Gualter. d. pag. 279.

Vers. Cateram post hujus operis.

Hanc Onuphrii opinionem vulgò receptam dicit Petavius *ubi proximè.*

Ad Num. 7.

Quae necessario desiderentur ad valorem instrumenti, de jure communi, docet Bart. in l. si quis ex argenteis, §. si initium, ff. de edendo, Panormitan. in c. 1. n. 2. de *fid. instrum.* De jure Regio ea servanda sunt, quae habentur l. 13. tit. 25. lib. 4. Recopilat. & tradunt Avendan. *tit. de las exceptione v.* 24. D. Covarr. *pract. c. 20.* Pareja, de *instrument.* edit. tom. 1. tit. 1. *resol. 3. §. 2. a. n. 57.* Parlador. d. c. 10. Arzeved. in *dict.* l. 13. n. 15. *cum sequentibus.*

Faria addit. ad Covar. Tom. 1.

- 1 Referuntur qui de materia differunt.
- 2 De divisione propositionum, remissive.
- 3 Traditur doctrina Bartoli in l. si ita ff. de aur. & argent. legat.
- 4 Eadem doctrina exponitur.
- 5 Dispositio testatoris inspicitur secundum mortis tempus.
- 6 Differentia inter genus, & speciem logicam & legale.
- 7 Alius est universale ratione rei, & aliud quoad verba.
- 8 Universale aliud juris, & aliud facti.
- 9 Jus patronatus quod habetur in Ecclesia, triplex.
- 10 Vendi non potest absque simonia labe.
- 11 Paena statuta in vendentes jus patronatus.
- 12 Jus patronatus cum universitate transit in emptorem.
- 13 Pretium venditae universitatis propter jus patronatus augere non licet.
- 14 Vendita hereditate, vel alia universitate bonorum, singula sub ea contenta vendita non censentur.
- 15 In venditione universitatis exprimi non potest, quod jus patronatus venditur sub ipsa conventum.
- 16 Si jus patronatus cum universitate translatum evincatur, emptor ad pretium ipsius non agit.
- 17 Jus patronatus non transit in creditorem cum re pignori data; cui annexum est.
- 18 Vendito fundo, in quo sita est Ecclesia, cujus jus patronatus ad venditorem pertinet, an transeat in emptorem fundi?
- 19 Explicatur doctrina proximè tradita.
- 20 Utrum in venditione omnium bonorum veniat jus patronatus?
- 21 Patrimonio vendito non transit jus patronatus in emptorem aliquando.
- 22 Indefinita propositio non aequivalat universali ex vi propriae significationis.
- 23 Aequivalat, quando apparet de mente proferentis.
- 24 Verba juxta intentionem loquentis sunt exaudienda necessario.
- 25 Enodatur l. 2. ff. de liber. & posthum.
- 26 Ambiguitas vitiat dispositionem.
- 27 Indefinita, ubi aequè convenit omnibus sub universali comprehensis, cedit pro universali.
- 28 Exhereditatio non est interpretatio juvenanda.
- 29 Filius sub potestate non potest à patre nisi nominatim exhaeres fieri.
- 30 Quomodo nominatim aliquid fieri dicatur.
- 31 Interpretatur l. si servitus 22. ff. de servitut. urbanor. praedior.
- 32 Consensus non extenditur ad incognita.
- 33 Ubi non est eadem ratio omnium; quae sub universali continentur, indefinita pro universali non accipitur.
- 34 Conciliatur dict. l. si servitus, cum dict. l. 2.
- 35 Indefinita quando pro universali, vel particulari, à Logicis accipitur.
- 36 Indefinita negativa in jure pro universali habetur.
- 37 Indefinita in lege posita quando pro universali cedit.
- 38 Quid in Statutis.